

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 276/2023-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3Tos/23/2023 z 23. marca 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa neúplnou ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich bližšie nešpecifikovaných práv. Z obsahu neúplnej ústavnej sťažnosti a vyžiadaných príloh vyplýva, že sťažovateľ ku dňu podania ústavnej sťažnosti súbežne vykonáva dva tresty odňatia slobody v trvaní 7 rokov a 3 rokov uložené mu rozsudkami Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3T/44/2014 z 9. júla 2014 a č. k. 1T/61/2016 z 11. januára 2017, ktorými bol uznaný vinným za skutky kvalifikované ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. d) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) v spojení s § 20 Trestného zákona.

2. Sťažovateľ doručil Okresnému súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) 24. februára 2022 žiadosť o jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd uznesením č. k. 6PP/25/2022 zo 6. mája 2022 žiadosť sťažovateľa zamietol. Krajský súd na podklade sťažovateľom podanej sťažnosti uznesením č. k. 3Tos/45/2022 z 25. októbra 2022 uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že hodnotenie ústavu neobsahuje konkrétne časové údaje, v ktorých malo dôjsť k nedostatkom v konaní sťažovateľa, a tak súd nemá objektívny podklad na posúdenie ich závažnosti. Rovnako si okresný súd nežadovávajú spisový materiál zo základných a vykonávacích konaní pre účely posúdenia závažnosti trestnej činnosti sťažovateľa s poukazom na jeho osobnostné vlastnosti, motív spáchania trestnej činnosti vo vzťahu k výchovnej zložke výkonu trestu odňatia slobody.

3. Po vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd uznesením č. k. 6PP/25/2022 z 13. decembra 2022 sťažovateľa podmienené prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, nariadil probačný dohľad, určil skúšobnú dobu a uložil povinnosť spočívajúcu v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných

návykových látok. Krajský súd na podklade prokurátorom podanej sťažnosti namietaným uznesením zrušil uznesenie okresného súdu v celom rozsahu a žiadosť sťažovateľa o podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

II.

4. Sťažovateľ namieta, že členovia senátu krajského súdu (správne okresného súdu, pozn.) dospeli k záveru o splnení zákonných podmienok pre jeho podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak jeho žiadosť bola napokon zo strany krajského súdu zamietnutá. K splneniu podmienok pre účely podmieňného prepustenia uviedol, že počas výkonu trestu si riadne plnil svoje povinnosti, má viacero kladných poznatkov a disciplinárnych pochvál. Po časti výkonu trestu odňatia slobody bol preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia z dôvodu jeho dobrého správania. Momentálne je pracovne zaradený v kuchyni, pričom sa aktívne zapája aj do iných pomocných prác. Je otcom maloletého syna a s rodinou udržiava kontakt prostredníctvom korešpondencie, telefonátov a návštev.

III.

5. Ústavný súd hneď v úvode uvádza, že sťažovateľom skoncipované podanie bolo na základe jeho obsahu vyhodnotené ako ústavná sťažnosť, ktorá však neobsahovala všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 34 ods. 1 v spojení s § 43 ods. 1 a 3 a § 123 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“), t. j. ústavná sťažnosť neobsahovala označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, a konkrétne skutkové a právne dôvody, na základe ktorých malo dôjsť k porušeniu uplatnených práv sťažovateľa. Ďalej neobsahovala návrh sťažovateľa, čoho sa v konaní pred ústavným súdom domáha, a vytknúť treba aj nedostatok v podobe absencie právneho zastúpenia. Uvedené tak zakladá dôvod na odmietnutie neúplnej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) ZoÚS pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí. Podľa § 56 ods. 3 ZoÚS ak návrh na začatie konania obsahuje nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby ich v stanovenej lehote odstránil. Ústavný súd však k procesu odstraňovania väd neúplnej ústavnej sťažnosti nepristúpil z dôvodu, že bola zo strany ústavného súdu vyhodnotená ako bezúspešná, a to z nasledujúcich dôvodov.

6. Ústavný súd už judikoval, že pokiaľ ide o podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, jeho zmysel nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmieňné prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré všeobecné súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Dôležitou zložkou ich úvah je dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy (IV. ÚS 332/2021, III. ÚS 393/2022).

7. Okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa sú splnené všetky zákonné podmienky odôvodňujúce jeho podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Z doplneného dokazovania považoval okresný súd za preukázané, že aj keď sa sťažovateľ počas výkonu trestu dopustil konaní, ktoré neboli riešené disciplinárne (slabé pracovné výsledky, nevhodné vystupovanie k príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže, sťažnosti na zlé medziľudské vzťahy, vzťahové problémy medzi odsúdenými), jeho správanie bolo vcelku

hodnotené kladne. K prognóze riadneho vedenia života okresný súd skonštatoval, že sťažovateľ bol dosiaľ 5-krát súdne trestaný, pričom počas podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody (sp. zn. 3T/44/2014, pozn.) opätovne spáchal trestný čin pod vplyvom alkoholu, za ktorý bol neskôr odsúdený (sp. zn. 1T/61/2016, pozn.). Vo vzťahu k závažnosti spáchaného trestného činu uviedol, že sťažovateľ sa v prvom prípade nedopustil fyzického násillia a v druhom prípade fyzické násillie spočívalo vo forme facky na líce, pričom ani v jednom prípade nedošlo k ublíženiu na zdraví a vzniknutá škoda bola malá. V závere okresný súd skonštatoval, že jediným relevantným rizikovým faktorom vo vzťahu k možnej recidíve je skutočnosť, že sa sťažovateľ dopúšťal trestnej činnosti pod vplyvom alkoholu, pričom bola u neho zistená závislosť v treťom vývojovom štádiu. S poukazom na znalecké dokazovanie vykonané v základnom konaní, z ktorého vyplynulo, že sťažovateľ sa môže podrobiť dobrovoľnej liečbe, dospel okresný súd k záveru, že ak sťažovateľ nebude požívať alkohol, nedopustí sa trestnej činnosti. Uloženie ochranného liečenia v základnom konaní sťažovateľ odmietal.

8. Krajský súd na rozdiel od okresného súdu dospel k záveru, že okresný súd odôvodnil svoj právny záver o preukázaní polepšenia sťažovateľa len tým, že sťažovateľ preukázal schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu. Podľa jeho názoru však nestačí len samotné preukázanie dodržiavania ústavného poriadku bez toho, aby takéto správanie sťažovateľa a plnenie povinnosti svedčilo o tom, že počas výkonu trestu došlo u sťažovateľa k eliminácii tých osobnostných črt, ktoré viedli k páchaniu trestnej činnosti. Krajský súd takéto zhodnotenie správania sťažovateľa nepovažoval za dostatočné. Poukázal pritom na hodnotenie ústavu, podľa ktorého sa sťažovateľ dopúšťal porušovania viacerých elementárnych povinností vyplývajúcich z ústavného poriadku, ako aj nedostatkov v pracovných výkonoch. Postoj sťažovateľa k spáchanej trestnej činnosti je podľa hodnotenia ústavu čiastočne kritický (vinu prenáša na alkohol, kamarátov, ale sám si závislosť na alkohole neprípúšťa, formálne svoje skutky ľutuje). S poukazom na znalecké závery zo základného konania skonštatoval, že osobnosť sťažovateľa má disocillálne rysy, je intelektovo subnormná a s úplným postojom nekritickosti. Rovnako poukázal na jeho trestnú minulosť, ktorá svedčí o jeho sklonoch k páchaniu trestnej činnosti bez snahy vedenia riadneho života. V závere odôvodnenia namietaného uznesenia skonštatoval, že závery okresného súdu o polepšení sťažovateľa nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Ďalej uviedol, že okresný súd neuviedol konkrétne skutočnosti, ktoré by preukázali elimináciu negatívnych osobnostných vlastností sťažovateľa, ktoré ho viedli k recidíve úmyselnej trestnej činnosti. Bol toho názoru, že okresný súd nekriticky prihliadal na okolnosti svedčiace v prospech sťažovateľa a prehliadal okolnosti svedčiace v jeho neprospech.

9. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že v Ústave Slovenskej republiky a ani v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd neexistuje zaručené právo na vyhovieie žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu na slobodu. Posúdenie splnenia zákonných podmienok na podmienené prepustenie je vecou úvahy súdu. Priestor na zásah ústavného súdu sa otvára v takých prípadoch, keď by výklad či závery všeobecných súdov boli prejavom zjavného faktického či logického excesu, v dôsledku čoho by ich rozhodnutie vybočovalo zo zásad spravodlivého procesu, a predstavovalo tak prejav ich svojvôle.

10. Formálnou podmienkou podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je vykonanie zákonom stanovenej časti uloženého trestu [v tomto prípade § 66 ods. 1 písm. b) v spojení s § 63 ods. 3 Trestného zákona]. Materiálnymi podmienkami je potrebné rozumieť

v prvom rade preukázanie polepšenia odsúdeného a v druhom rade preukázanie skutočnosti, že je možné od odsúdeného dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

11. Podstata neúplnej ústavnej sťažnosti spočíva v námietke sťažovateľa, že v jeho prípade boli kumulatívne splnené všetky zákonom predpokladané podmienky pre účely jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

12. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením uznesenia okresného súdu (právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (II. ÚS 112/2020, III. ÚS 347/2021).

13. Ústavný súd uvádza, že východisko právneho posúdenia sťažovateľom podanej neúplnej ústavnej sťažnosti spočíva v zhodnotení úvah krajského súdu, ktoré ho viedli k splneniu či nespĺneniu materiálnych podmienok podmieňujúcich jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie prvej materiálnej podmienky nebolo vo vecnej súvislosti dotknutej problematiky (polepšenie odsúdeného a s tým spojené očakávanie ďalšieho vedenia riadneho života) skúmané izolovane, podstatné pre záver o zamietnutí žiadosti sťažovateľa bolo v tomto kontexte posúdenie druhej materiálnej podmienky (ktorá musí byť splnená kumulatívne), teda prognózy riadneho života odsúdeného na slobode. Pri jej skúmaní krajský súd dospel k záveru, že ju sťažovateľ nespĺňa.

14. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

15. Ústavný súd považuje odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu za dostatočné a ústavne udržateľné. Krajský súd v namietanom uznesení uviedol konkrétne skutočnosti, ktoré ho viedli k záveru o nesplnení zákonných podmienok sťažovateľa pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nezakladá dôvod na vyslovenie porušenia jeho bližšie nešpecifikovaných práv. Vzhľadom na uvedené by preto ústavný súd odmietol neúplnú ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2023

Robert Šorl
predseda senátu